Zákon o veřejné službě finanční

Návrh zákona č. 19 podle seznamu zákonů Fóra lidu – prováděcí zákon k Občanské ústavě ČR (OIPD)

Fórum lidu · pracovní návrh ze dne 26. 10. 2026

Postavení návrhu: Zákon provádí čl. 63–68 a 66 odst. 5 Občanské ústavy a navazuje na čl. 87, 89, 95–98 a 125. Upravuje Ministerstvo financí a Veřejnou službu finanční, která spravuje veřejné rozpočty a fondy pojištění a spolupracuje s Českou národní bankou. Rozpočtová pravidla, příjmy veřejných rozpočtů a ČNB upravuje zákon o veřejných financích a ČNB (č. 7), secesi zákon secesní (č. 4) a pojištění zákon o povinném zdravotním, sociálním a důchodovém pojištění (č. 27). Vychází z autorovy Hlavy 4 (čl. 78, 83) a z Východisek na forumlidu.cz/oipd. Schvalují jej občané v referendu.

NÁVRH

ZÁKON

ze dne …….. 20..

o veřejné službě finanční

Občané České republiky se v referendu usnesli na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ – ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1 – Předmět úpravy

Tento zákon upravuje poslání, organizaci, řízení a kontrolu Ministerstva financí a Veřejné služby finanční.

§ 2 – Zásady

(1) Peníze ve veřejných rozpočtech a fondech pojištění patří občanům. Veřejná služba finanční s nimi hospodaří hospodárně, průhledně a jen k účelům stanoveným zákonem a rozpočtem.

(2) Daně se nevybírají, nestanoví-li ústava jinak (čl. 96 odst. 1 Občanské ústavy České republiky, dále jen „ústava“). Veřejné rozpočty nesmějí vytvářet schodky, vydávat dluhopisy ani přijímat úvěry (čl. 95 ústavy).

ČÁST DRUHÁ – MINISTERSTVO FINANCÍ

§ 3

(1) Ministerstvo financí zadává Veřejné službě finanční úkoly podle vůle občanů, dozírá na plnění jejího poslání a odpovídá za její hospodárnost (čl. 64 odst. 1 ústavy). Připravuje pro Národní radu návrh státního rozpočtu a státního závěrečného účtu (čl. 98 odst. 1 ústavy).

(2) Ministra financí volí rozhodující občané v celostátní přímé volbě na 4 roky (čl. 64 odst. 2 ústavy).

(3) Ministerstvo má nejvýše 33 zaměstnanců (čl. 64 odst. 3 ústavy).

(4) Ministr každý rok předloží výroční zprávu o Veřejné službě finanční, o stavu veřejných rozpočtů a fondů pojištění, pro občanské hodnocení podle čl. 90 ústavy.

ČÁST TŘETÍ – VEŘEJNÁ SLUŽBA FINANČNÍ

§ 4 – Ředitel

(1) Veřejnou službu finanční řídí ředitel, kterého volí rozhodující občané v celostátní přímé volbě, kdykoli je funkce uprázdněna; ředitel osobně odpovídá za řádný chod služby (čl. 65 odst. 2 ústavy).

(2) Ministr financí nebo předseda Národní rady může navrhnout odvolání ředitele; o odvolání rozhodují občané v referendu (čl. 65 odst. 4 ústavy).

§ 5 – Rozhodující zaměstnanci

(1) Rozhodujících zaměstnanců Veřejné služby finanční je nejvýše 66 (čl. 65 odst. 3 ústavy). Jsou jimi

a) ředitel a jeho zástupce,

b) správce státní pokladny,

c) správce fondu zdravotního pojištění, správce fondu sociálního pojištění a správce fondu důchodového pojištění,

d) vedoucí výběru pojistného a vedoucí výběru daní v přechodném období podle čl. 125 ústavy, dokud se daně vybírají,

e) 14 krajských vedoucích pracovišť Veřejné služby finanční,

f) další vedoucí, které stanoví nařízení Národní rady, pokud celkový počet nepřekročí 66.

(2) Rozhodující zaměstnance volí rozhodující občané republiky, krajské vedoucí občané kraje, podle volebního zákona. Lze je kdykoli odvolat.

(3) Ostatní zaměstnanci se vybírají ve veřejné soutěži a nemají rozhodovací pravomoc.

ČÁST ČTVRTÁ – ÚKOLY

§ 6 – Státní pokladna

(1) Veřejná služba finanční vede státní pokladnu: jediný souhrnný účet státu u České národní banky a podúčty jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

(2) Na žádost země, kraje, okresu nebo obce vede bezplatně i jejich účty.

(3) Každá platba se zveřejní podle § 10 zákona o veřejných financích a České národní bance.

§ 7 – Rozpočet

(1) Veřejná služba finanční zpracovává podklady pro návrh státního rozpočtu a závěrečného účtu, sleduje jeho plnění a každý měsíc zveřejňuje přehled příjmů a výdajů podle kapitol.

(2) Hrozí-li, že by výdaje převýšily příjmy, ředitel to neprodleně oznámí Národní radě a občanům; Národní rada pozastaví výdaje tak, aby rozpočet zůstal vyrovnaný (čl. 95 ústavy).

§ 8 – Fondy pojištění

(1) Veřejná služba finanční spravuje fondy zdravotního, sociálního a důchodového pojištění. Fondy jsou odděleny od ostatních veřejných rozpočtů a nesmějí být použity k jinému účelu (čl. 97 odst. 2 ústavy).

(2) Ministr financí a ředitel Veřejné služby finanční osobně odpovídají za funkčnost a solventnost fondů (čl. 97 odst. 3 ústavy). Každý rok zveřejní pojistně-matematickou zprávu s výhledem na 30 let.

(3) Ukáže-li zpráva, že fond nebude do 10 let solventní, předloží Národní rada do 6 měsíců Parlamentu návrh opatření k předložení občanům v referendu.

(4) Prostředky fondů lze ukládat jen na účty u České národní banky (zákon o povinném zdravotním, sociálním a důchodovém pojištění); nelze je půjčit státu ani jinému veřejnému rozpočtu.

(5) Pojistné vybírá Veřejná služba finanční podle zákona o povinném zdravotním, sociálním a důchodovém pojištění.

§ 9 – Platy a secese

(1) Veřejná služba finanční vyplácí platy veřejných služebníků podle tabulky násobků schválené v referendu (čl. 87 ústavy) a zveřejňuje jejich výši u každé funkce.

(2) Vypočítává a převádí podíly ze secesí do rozpočtů obcí podle zákona secesního (čl. 89 ústavy); údaje o secesích a osobní secesní seznamy občanů přebírá ze systému EVORAS, který je vede.

§ 10 – Přechodné a mimořádné daně

(1) Daně a pojistné v přechodném období (čl. 125 ústavy) vybírá Veřejná služba finanční podle dosavadních daňových a pojistných zákonů, dokud o jejich změně nebo zrušení nerozhodnou občané v referendu (§ 28 zákona o veřejných financích a České národní bance). Zanikne-li poslední daň, zaniká i daňová agenda služby.

(2) Veřejná služba finanční zpracuje pro každé referendum o dani nebo pojistném propočet dopadů podle § 28 odst. 4 zákona o veřejných financích a České národní bance a podle § 14 odst. 2 zákona o povinném zdravotním, sociálním a důchodovém pojištění.

(3) Mimořádnou daň z čistého zisku a zvláštní poplatky (čl. 96 odst. 3 a 4 ústavy) vybírá jen tehdy a jen po dobu, kterou schválili občané v referendu.

(4) Cla, kvóty a dotace spravuje jen tehdy, zavede-li je zákon schválený v referendu (čl. 69 ústavy).

§ 11 – Dobrovolné sbírky

Při živelní pohromě, válce nebo jiném národním ohrožení může Veřejná služba finanční se souhlasem Národní rady vyhlásit veřejnou dobrovolnou sbírku na určený účel; výtěžek a jeho použití se zveřejní.

§ 12 – Spolupráce s Českou národní bankou

Veřejná služba finanční předává České národní bance údaje potřebné ke stanovení emise pro veřejné rozpočty a k hodnocení inflace a přijímá převody emise podle zákona o veřejných financích a České národní bance (čl. 96 odst. 2 písm. a) a čl. 99 ústavy). Do rozhodování České národní banky nezasahuje.

ČÁST PÁTÁ – OCHRANA OBČANŮ

§ 13 – Finanční soukromí

(1) Veřejná služba finanční nemá přístup k účtům a platbám občanů, s výjimkou údajů nezbytných k výběru pojistného a daní v přechodném období, které jí poplatník sám předloží.

(2) Jiné údaje o účtech a platbách konkrétní osoby smí zjistit jen policie na základě písemného povolení soudce (čl. 81 odst. 3 ústavy).

§ 14 – Hotovost

Veřejná služba finanční přijímá platby i v hotovosti a hotovostí vyplácí, požádá-li o to občan (čl. 94 odst. 2 ústavy).

ČÁST ŠESTÁ – OTEVŘENOST A ODPOVĚDNOST

§ 15

(1) Veřejná služba finanční vede veřejnou databázi o své struktuře, pravomocích, odpovědnosti jednotlivých služebníků, hospodaření a výsledcích (čl. 68 ústavy).

(2) Zaměstnanci Veřejné služby finanční jsou povinně pojištěni a za své jednání odpovídají osobně (čl. 84 ústavy). Plat se stanoví podle tabulky násobků schválené v referendu (čl. 87 ústavy).

(3) Hospodaření Veřejné služby finanční kontroluje Veřejná služba kontrolní (čl. 100 ústavy).

ČÁST SEDMÁ – PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 16 – Přechodná ustanovení

(1) Finanční správa České republiky a Celní správa České republiky se dnem účinnosti tohoto zákona stávají součástí Veřejné služby finanční; jejich zaměstnanci, kteří nebudou potřební po zániku přechodných daní, mají přednost ve veřejných soutěžích jiných institucí veřejné služby.

(2) Zdravotní pojišťovny, Česká správa sociálního zabezpečení a jejich fondy přecházejí do správy Veřejné služby finanční postupem a v lhůtách podle zákona o povinném zdravotním, sociálním a důchodovém pojištění, nejpozději do 2 let od účinnosti ústavy (čl. 124 ústavy).

§ 17 – Zrušovací ustanovení

Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, se zrušuje dnem, kdy podle rozhodnutí občanů v referendu zanikne poslední daň.

§ 18 – Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení výsledku referenda, jímž byl přijat.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Účel zákona

Ve státě bez daní a dluhů se z finanční správy stává pokladník občanů. Veřejná služba finanční vede jeden účet státu, zveřejňuje každou platbu, spravuje fondy pojištění odděleně od rozpočtu a za jejich solventnost ručí jménem ministr a ředitel. Daňová agenda zanikne se splacením dluhů.

2. Vazba na OIPD a texty autora

- **Hlava 4 OIPD, čl. 83 (VSF):** ministr financí na 4 roky, ředitel odpovídá za bezchybný provoz; daně zrušeny a zakázány, zákaz dluhů; platy podle koeficientu 0,5–2,5; osobní secesní seznam; dobrovolné sbírky ve stavu národního ohrožení – § 2, 9, 11.
- **Hlava 4 OIPD, čl. 78:** ministerstvo do 33, IVS do 66 rozhodujících, ředitel volený a odvolatelný jen občany – § 3 až 5.
- **Východiska, bod 27:** Veřejná služba finanční ručí za nulovou inflaci a dostatek hotovosti – § 12, 14 (cíl inflace je podle čl. 99 ústavy úkolem ČNB; VSF spolupracuje).

3. Doplnění a odchylky

Téma	Autor	Návrh	Důvod
Emise peněz na obranu	VSF smí výjimečně emitovat peníze se souhlasem OIRA	emise jen Českou národní bankou (§ 12)	Čl. 99 odst. 1 ústavy: ČNB je jedinou emisní bankou.
Odpovědnost za inflaci	VSF ručí za nulovou inflaci	odpovídá guvernér ČNB, VSF spolupracuje (§ 12)	Čl. 99 odst. 4 ústavy.
Finanční soukromí	neuvedeno	přístup k účtům jen s povolením soudce (§ 13)	Čl. 81 odst. 3 ústavy; ochrana soukromí.
Solventnost fondů	ministr a ředitel odpovídají	povinný výhled na 30 let a návrh opatření k referendu (§ 8)	Měřitelná odpovědnost.

4. Soulad s ústavou a étosem

Zákon naplňuje čl. 63–69, 81, 84, 87, 89, 94–100 a 124–125 ústavy. Odpovídá étosu: krádež je vždy zločin, i daň uložená bez souhlasu; služebníci ručí osobně; žádné dluhy na úkor dětí.

5. Dopady

Po rozhodnutí občanů o jednotlivých daních a po splacení dluhů se Veřejná služba finanční výrazně zmenší; do té doby vybírá daně a pojistné podle dosavadních zákonů. Sloučení správy fondů pojištění sníží administrativní náklady.

B. Zvláštní část

K § 1 a 2: Zásady.

K § 3: Ministerstvo financí.

K § 4 a 5: Ředitel a rozhodující zaměstnanci.

K § 6 až 12: Státní pokladna, rozpočet, fondy pojištění, platy a secese, daně, sbírky a spolupráce s ČNB.

K § 13 a 14: Finanční soukromí a hotovost.

K § 15 až 18: Otevřenost, odpovědnost, přechodná ustanovení, zrušení a účinnost.

Zdroje: Občanská ústava ČR (OIPD), čl. 63–69, 81, 84, 87, 89, 90, 94–100, 124, 125 (forumlidu.cz/oipd/navrh-ustavy); Fórum lidu – OIPD: Hlava 4 (čl. 78, 83), Východiska (bod 27); seznam zákonů (č. 19); zákon č. 456/2011 Sb.